

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
Inserati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inserati petih vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaševa
ulica št. 5, prtljčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaševa ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.
Dopolne sprejema le podpisane in zadostne frankovane.
Receptiv se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
V Jugoslaviji:
celoletno naprej plačan . . . D 120—
polletno 60—
3 mesečno 30—
1 10—
Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Važna Izjava zunanjega ministra o koroških Sloven- cih. — Diplomatska Intervencija na Dunaju. — Ako ta ne zaleže — represalije!

— Beograd, 2. avgusta. (Izvir.) Kakor znano, je nedavno stavil posl. Anton Brandtner na zunanjega ministra interpelacijo glede koroških Slovencev. Zunanji minister dr. M. Ninčič je včeraj parlamentarcem podal kratko izjavo o stanju naših narod. manjšin v avstr. republiki. Naglašal je, da je vlada prejela poročila o konkretnih slučajih, kako nastopa avstr. vlada proti našim narodnim manjšinam, posebno na Koroškem. Dalje je izjavil, da so bili storjeni na Dunaju diplomatični koraki in da se tudi v bodoče ukrene za vsak nov slučaj vse, kar bo potrebno. Če se na pokaže, da se s tem rednim diplomatičnim potom ne more doseči po-
vojnih rezultatov, pride beogradska vlada v položaj, da bo morala iskati novih sredstev v varstvo naših narodnih manjšin. Vlada bo skrbela za to, da varuje vsa ona prava naših narodnih manjšin, ki so zagotovljena v mirovnih pogodbah.

S posebnim povdorkom pa je dalje minister naglašal, da izvede vlada gotove represalije proti nemški narodni manjšini, bivačici na našem ozemlju. Naglašal je, da sedaj v naši državi uživajo Nemci popolne svobode in če ne bodo rezultati intervencije na Dunaju dovoljni, prične vlada z že določenimi represalijami, v kar je tem bolj upravičena, ker vživajo Nemci v naši državi vse ugodnosti in pravice, ki so določene v mirovnih pogodbah. Obširneje o tem namerava minister govoriti na seji, ko pride interpelacija poslanca Antona Brandtnerja na dnevni red.

GRŠKA OFENZIVA PROTI CARIGRADU. — KONFLIKT MED GRŠKO IN ANTANO. — AVTONOMNA DRŽAVA SMIRNA. — VENECIJA — PREDSEDNIK.

— Atene, 1. avgusta. (Izvirno.) Diplomatični zastopniki Francije, Italije in Anglije so danes izročili zunanjemu ministru Baltaziju noto svojih vlad kot odgovor na diplomatsko noto grške vlade glede zasedbe Carigrada. Solidarno so izjavili, da bodo zavezništvo takoj nastopili z vso silo proti grškimi četami, ki bi nameravale započeti ofenzivo proti Carigradu.

— Atene, 1. avgusta. (Izvir.) Takoj po izročitvi odgovora diplomatskih zastopnikov velike antante je bil sklican ministrski svet, kateremu je predsedoval sam kralj. Sklepi ministrskega sveta so tajni.

— London, 1. avgusta. (Izvir.) Na interpelacijo nekakega poslanca o grški ofenzivi proti Carigradu je danes Lloyd George v spodnji zbornici pojasnil stališče Anglije. Med drugim je Lloyd George izjavil, da je antanta spoznavno resno opomnila grško vladno težko posledice, ki bi nastale, če bi Grška kršila nevtralnost Carigrada.

— London, 1. avgusta. (Izvir.) Večerni listi zelo pesimistično presojajo položaj na Grškem. Notranji položaj sili grško vladu, da izvojuje kako zmago in tako zadovoljiti prebivalstvo.

— London, 1. avgusta. (Izvir.) Po poročilih iz Smirne je proklamirana avtonomna država Smirna. Za predsednika je izvoljen Venizelos.

Nemčija, Italija in Avstrija.

»Ostseezeitung« je objavila nedavno tega pod zgornjim naslovom članek, ki je vreden, da ž njim v glavnih potezih seznanimo našo javnost.

Avstrijsko vprašanje — izvaja članek — je nemško vprašanje in pot do nemške bodočnosti vodi preko Avstrije. Kdor pušča to dejstvo v nemar, ne razume toka sedanjosti. Vključ temu pa boleha nemška politika na predvojnih napakah. Usodne posledice za nemško bodočnost je imelo neupoštevanje nemškega elementa (?) v stari Avstriji, kjer je nemštvo radi tega postalo narodna manjšina in bilo preslabo, da bi zmagoval nad vsimi nasprotstvi.

Svetovna vojna je bila za centralne sile diplomatsko že od vsega začetka izgubljena: šle so v vojno z nesigurnim zavezništvom: Italijo. Vsekakor je treba razumeti, da se je nahajala Italija radi svoje lege v težavnem položaju v vojni med Anglijo in Nemčijo, pravo nasprotstvo med trojevo pa so tvorila italijanska ozemlja v Avstriji.

Med Nemčijo in Italijo ni bilo nobenih nasprotij, načelnih tudi danes ni. To dokazuje povojna italijanska politika, posebno pa stališče Italije na genovskih konferencah. Kar si je Italija hotela osvojiti v alpskih deželah, si je vzela, celo več, njene sedanje meje segajo preko jezikovne meje v nemško ozemlje. Od Francije pa zahteva Italija še zelo mnogo, kajti nikdar ne bo pustila Nizze, Savoje in Korzike pod tujo oblastjo. — Veljajo torej še vedno besede Bismarcka, ki je pisal leta 1868, nemškemu poslaniku Usedomu v Rimu: »Italija in Francija bosta vedno rivalinji in mnogokrat sovražnici, narava je vržla med njiju sporno jabolko — Sredozemsko morje.«

Nemčiji so bili Italijani vedno prijazni, in če so sovražili Avstrijo, je njih sovražstvo veljalo le Habsburgovcem. Teh pa zdaj ni več v Italiji, ki so baje stekali pod Avstrijo, so osvobodjeni, še več, krog četr

milijona Nemcev tvori danes v Italiji močno iredento, katero bodo morali v Rimu vpoštevati radi nemške narodne odločnosti. Vodilni rimski državniki so si radi tega že davno na jasnem, da nemškega dela Trentina trajno ne bodo mogli obdržati. Le iz političnih ožrov so morali zahtevati mejo na Brennerju. Dokler je namreč še mogoče, da nastane kakšna donavska konfederacija, tako dolgo mora imeti Italija strategične meje. Donavska konfederacija pa bi bila naperjena tako proti Nemčiji, kakor Italiji. V momentu pa, ko se Avstrija združi z Nemčijo, odpade za Italijo potreba po strategični meji, obema pa mora biti ljubša sporazumna meja, ker Nemci na južnem Tirolskem so le z nevoljo lojalni.

Nemčija pa bi imela od take skupne meje to veliko korist, da bi s tem strla obroč, v katerega jo je ukovala Francija. Težično za tako politiko na leži brezdušno v Avstriji. Tu mora torej zastaviti Nemčija vse sile, kakor jih je doslej Francija, ki je odtod snovala donavsko konfederacijo. Tudi če bi ne bilo nobenega drugega razloga, mora Nemčija iz tega edinega stremeti za tem, da se ji priklipi Avstrija. Zakaj če se izpolni francoski naklepi, to ne bi ostalo brez posledic za južni del Nemčije, in črta Rena-Majna, na vzpostavo katere delajo Francozi z vso silo, bi postala nevarna za Nemčijo že v bližnji bodočnosti.

Treba je še poudarjati, da je Avstrija katoliška dežela, vendar pa to dejstvo iz političnih ožrov ne sme biti posebej naglašeno, ker pomeni v sedanjih časih, ki so itak polni nasprotij, tako poudarjanje zločin proti domovini. Naglašati je potrebno, da danes ni časa za kulturne boje. Kdor tega ne verjame, naj se spomni, da je največji nemški državnik po treh zmagovitih vojnah začel kulturni boj, končno pa moral sam ponuditi roko v spravo. Koncem koncev na odločuje v razmerju Nemčije do Av-

strije stališče, ki ga bo zavzel protestantizem napram katolicizmu. Težave, ki jih dela priklonitev Franciji, bo premagal čas, ki dela za združitve. Notranja nasprotstva pa morajo Nemci odpraviti sami. Vsaka druga politika je nemški bodočnosti škodljiva, ker pomeni nehoti okrepitev francoskih stremeljenj. Združitve Avstrije z Nemčijo pa lahko reši prvo tudi iz sedanjega katastrofalnega položaja.

Zanimivo je stališče, ki ga zavzema »Ostsee-Zeitung« v vprašanju priklonitve Avstrije k Nemčiji, zdi pa se, da sloni na docela napačnih premisah. Naj tudi sedaj med Nemčijo in Italijo v resnici ne obstoj nobeni ne interesni, ne narodnostni spori, vendar pa je docela izključeno, da bi Italija zgolj radi tega, ker doslej s Prusiji še ni imela nobenih direktnih konfliktov, dovolila ne samo v združitve Avstrije z Nemčijo, marveč celo v korekturo meje na Brennerju. V tem slučaju bi imela Italija v Nemčiji svojo neposredno sosedo in kaj to pomenja, uči francoska zgodovina. Italijani pa niso tako slabi politiki in diplomati, da bi ne računali z nemško opasnostjo v slučaju, da bi ob vratih Italije na Brennerju sedeli pruski grenadirji. Že danes trepetajo ob misli, da bi jedva poročena Jugoslavija v dohodni bodočnosti mogla poseči po Primorju, pa bi jih ne prešinjal strah ob eventualnosti, da bi Velika Nemčija z Brennerja in Dolomitov ogrožala beneško ravan in s Karavank stegala svoje roke po Trstu.

Že svoje dni je bil Italijanom strah v kosteh, ko je nemški »drang nach Osten« skušal zgraditi most preko Carigrada in Soluna na Bagdad, pa bi se ne bal nemškega »dranga nach der Adria«, ki bi bil v gori navedenem slučaju na skoku k svojememu udeleževanju in svojememu končnemu cilju: pridobiti Trst za bazo nemške ekspanzivnosti na Sredozemskem morju!

Ako uvažujemo vse to, je pač težko misliti, da bi se kdaj uresničili

Edgar Allan Poe:

Skočižaba.

Skoraj nisi našel na svetu človeka, ki bi imel na šalah in dovtipih večje veselje kakor kralj. Zdelo se je, da živi le za to; zvedeti zelo kratkoročno zgodbo ter jo znati lepo povedati, je bila najgotovjša pot do njegove milosti. Tako je prišlo, da so bili vsi njegovi ministri — po številu sedem — znani kot izborni šalji. Vsi so posnemali kralja. Bili so mu podobni tudi v tem, da so bili prav tako krepki, rejeni in debeli možje, kakor so bili neprekosljivi dovtipneži. Ali so se ti ljudje zredili od šaljivosti, ali pa se v debelosti nekaj, kar vzbujala šaljivost, mi še vedno ni prav jasno. Toliko je gotovo, da je mršav šaljivec redka tica na svetu.

Za duhovita namigavanja, ali kakor se je izražal, »finoče« dovtipa, se je brigal kralj toliko kot nič. Posebno občudovanje je gojil za robatost šale in je rajši poslušal kratak dovtip, le da je bil krepak. Prevelike tenkumnosti so ga utrujale. Rabelaisovemu »Garoan-tu« bi dal prednost pred Voltairinom »Zadigom«, in v splošno se bile debele burke ki bi jih lahko zagrabil, bolj po njegovem okusu, kakor dovtipno igrakanje z besedami.

Takrat, ko se dogaja naša zgodba, na dvorih še ni bilo prišlo iz mode, da so imeli poklicne burkeže. Mnogi dvorjani so še imeli svoje »dvorne norce«, ki so nosili pisane obleke, čepice in zvončke. Morali so biti z ozirom na drobnost, ki so padale z kraljeve mišice, na vsak brzi migljaj pri rokah s šegavimi domisleki.

Razume se samo posebi, da je imel tudi naš kralj svojega »dvornega norca«. Resnica je, da je moral imeti v svoji bližini nekaj, kar je bilo v svesti z norostjo, dasi tudi le kot protiutež okorni modrosti sedmorice modrih mož,

ki so bili njegovi ministri, da njega niti ne omenjamo.

Njegov norec ali nameščeni glumec pa ni bil le norec. Njegovo ceno v kraljevih očeh je dvigalo dejstvo, da je bil hkrati pritlikavec in pohablenec. V onih časih, ko so še živeli poklicni norci, je vladala po dvorih splošna navada, da so imeli pritlikavca. Mnogim monarhom bi bilo zelo težko, preživeti svoje dni — in na dvorih potekajo dnevi nekaj počasneje kakor drugod — če bi ne imeli šaljičev, kateremu so se smejali, kakor tudi pohabo, nad katero so se smejali. Toda kakor sem že omenil, so šaljičevi navadno v devetdesetdesetih slučajih od sto debeli, okrogli in neokretni. Naš kralj tedaj ni imel majhnega vzroka, da se je blagovall, ker je imel s tem, da je bil v njegovi posesti Skočižaba — tako je bilo norcu ime — v eni osebi trojen zaklad.

Imena Skočižaba po mojem mnenju pritlikavec ni dobil pri krstu od svojega botra; našli so mu ga ministri sporazumno, in sicer zaradi tega, ker se ni mogel premikati tako kakor drugi ljudje. V resnici, Skočižaba se na ravnem ni mogel drugače premakniti: bil je to gibanje nekako v sredi med skakanjem in drčanjem, kar je vzbujalo občno veselost in dajalo kralju veliko tolažbo. Zakaj dasi je veljal kralj na dvoru za postavno prikazen, je imel vendar velik všeč treh in je bolehal na kroničnem otekanju glave.

Skočižaba se je zaradi svojih izv-njenih nog le z velikim trudom in naporom premikal dalje. Toda čudovita moč njegovih mišic, s katero ga je obdaru narava v rokah kakor kot odškodnino za napake njegovih spodnjih udov, ga je usposabljala povsod, kjer je igralo vlogo drevo ali vrh, skratka, kjer je bilo treba kam splezati k sijajnim činom. Ti čini so se odlikovali s presenetljivo spretnostjo. Pri takih več-

bah je bil gotovo bolj podoben verveci ali mali opici kakor žabi.

Ne morem trditi z gotovostjo, iz katere dežele je prišel Skočižaba. Moral je biti puščoben kralj, v katerem zaradi silne oddaljenosti še nikdar ni nihče čul o dvoru našega kralja. Skočižaba in mlada deklica, le še nekaj manjša od njega, sicer pa krasne postavne in čudovita plezalka, sta bila nasilno ugrabitelja iz njunih domačih krajev in odpeljana v sosedno pokrajino. Končno ju je eden izmed kraljevih, vedno zmagovitih generalov poslal kot darilo na dvor.

V teh okoliščinah se ni čuditi, da se je med obema malima ujetnikoma razvil zaupno prijateljstvo; v resnici sta bila kmalu neločljiva. Dasi je Skočižaba mnogo storil za razveseljevanje dvora, vendar ni bil nič več kakor priljubljen in nikakor ni mogel izkazovati Tripetti izdatnih uslug. Ona pa je bila, dasi pritlikave rasti, zaradi svoje gracije in izbrane lepote splošno občudovana in ljubljena ter je imela zelo velik vpliv. Tega svojega vpliva ni nikdar pozabila uveljaviti v prid Skočižabi.

Nekoč, ob velikem državnem dogodku — pozabil sem, za kaj je šlo — je sklenil kralj, naj se vrši maskerade. Kadar pa se je vršila na našem dvoru maskerade ali kaj sličnega, so gotovo uporabili tudi talente Skočižabe in Tripette. Zlasti Skočižaba se je izkazoval, ker se tiče svečanostnih nastopov, novih razkazovanj in urejanja kostumov za maskerade, tako iznajdljivega, da bi se brez njegove pomoči skoraj ničesar ne dalo napraviti.

Napočil je dan, ki je bil določen za slovesnost. Pod Tripettinim nadzorom so priredili krasno dvorano, v kateri je bilo vse, kar si človek more misliti in kar je moglo dati maskeradi večji sijaj. Vse dvor je bil v mrzličnem pričakovanju. Kar se tiče kostumov in ulog, si lahko mislimo, da so se glede

tega vsi že davno odločili. Katere uloge naj prevzamejo, o tem so bili mnogi že teden dni, da celo že ves mesec naprej na čistem. V resnici ni bilo ničesar, niti v najmanjši točki, kar bi se ne bilo določeno. Le kralj in njegovi ministri se še niso odločili. Zakaj so se obotavljali, bi ne mogli povedati, ako se ni to godilo le navidez zaradi presenečenja. Verjetneje pa je, da se jim je bilo težje odločiti zaradi njihove debelosti. Vsekakor čas ni počival, zato so poslali, kot k zadnjemu zatočišču, po Tripetto in Skočižabo.

Ko sta se mala prijatelja odzvala kraljevemu pozivu, sta ga našla, ko je sedel pri vinu v krogu sedmih članov kabinetskega sveta. Vendar pa je bil monarh nekam nemilostne volje. Vedel je, da Skočižaba ne ljubi vina, ker je ubogega pohabljenca skoro do blaznosti vznemirjalo, kar nikakor ni moglo biti zvezano z udobnim občutjem.

Toda kralju, ki je rad komu zaigral kako roboto, je sedaj ugajalo, da bi prisilil Skočižabo piti in ga videti, kakor se je izrazil kralj, veselega.

Pojdi sam, Skočižaba! je dejal, ko sta stopila šaljičev in njegova prijateljca v dvorano. Izprazni to čašo na zdravje svojih odsotnih prijateljev (tu je Skočižaba vzdihnil) in potem nam posveti svoj iznajdljivi talent! Potrebujemo karakternih mask — karakternih mask, čujš? — kaj novega — nenavadnega! Sili smo že tega večnega ponavljanja in pogrevanja. Pridi, pij! Vino ti pootri dovtipnost in porodi ideje!

Skočižaba si je prizadeval, da odgovori kraljevemu pozivu, kakor navadno, s šalo, toda bilo je zanj preveč. Naključno se je, da je bil ravno rojstni dan ubogega pritlikavca in povelja, naj pije na zdravje svojih odsotnih prijateljev, mu je privabilo solze v oči. Ko je pomislil sprejel čašo iz tringovih rok, je padla marsikaka težka, bridka kaplja v pijačo.

»Ah, ha! ha! ha!« se je kralj sirovo zakrohotal, ko je pritlikavec z naporom požiral pijačo. »Poglejte, česa vsega ne premore čaša dobrega vina! No, oči se mu že svetijo!«

Ubogi dečko! Njegove velike oči so bolj žarele nego se svetile, zakaj vpliv vina na njegove razdražljive možgane je bil prav tako silen, kakor viden. Tresoč se, je postavil čašo na mizo in se oziral z blaznim strmenjem naokrog. Očividno so se vsi zelo zabavali nad kraljevo »šaloc«.

»In sedaj na delo!« je dejal ministrski predsednik, zelo rejen gospod. »Da,« mu je pritrdil kralj: »pridi, Skočižaba, služi nam s svojim razumom! Karakterne maske, moj levi dečko, karakternih mask potrebujemo — mi vsi! — Ha! ha! ha! In ker naj bi veljal ta uvod že kot dovtip, je spremljala kraljev krohot v zboru rezanje ostale sedmorice.

Tudi Skočižaba se je smejal, dasi le na pol in kakor brez misli. »Pridi, pridite!« je nepotrpežljivo rekel kralj. »Ali ne veš ničesar predlagati?«

»Prizadevam si, da izumim kaj novega,« je odvrnil pritlikavec raztreseno, zakaj vino ga je bilo popolnoma zmešalo.

»Prizadevaš si!« je besno zakričal trinog; »kaj hočeš s tem reči? Ah, vidim, da nisi dobre volje in moraš imeti več vina. Tu je pijača s temi besedami je kralj natočil drugo čašo in jo ponudil pohabljenču, ki je, tožko sepeč, strmel pred se.

»Pij, ti pravim!« je vzkliznil zver-ski človek, »ali pa pri vseh hudobih!«

Pritlikavec je okleval. Kralj je od jeze zardel kakor puran. Dvorjani so se topo smejali. Tripetta pa so je, ble-da kot smrt, približala monarhovemu sedelu, padla pred njim na kolena in ga prosila, naj prizaneha njenemu prijatelju.

načrti, da bi Italija dobrovoljno pristala na to, da nastane Velika Nemčija in da tej Veliki Nemčiji z odstopom nemškega dela Trentina pomaga ustvariti tako pozicijo, da bi morala Italija plesati tako, kakor bi živjeli nemški državniki v Berlinu.

Parlamentarci na skupni večerji.

— Beograd, 2. avgusta. (Izv.) Na inicijativno predsednika nar. skupščine dr. Ivana Ribarja je bil sredi hotela »Petrograd« prijateljski sestanek poslancev narodne skupščine. Prirejena je bila večerja in prijateljska zabava, katere so se udeležili v velikem številu poslanci vladnih strank in tudi poslanci opozicije. Narzroč so bili poleg vladnih skupin zastopniki jugoslovenskega kluba, zastopniki socialnih demokratov, zastopniki narodnih socialistov in edino zemljoradniški se vabijo niso odzvali. Na večerjo so bili povabljeni tudi parlamentarni poročevalci tu in inozemskih listov, dalje vsi stenografi narodne skupščine. Sestanek je splošno potekel zelo animirano, razen malega incidenta z novinarji. Sestanka se je udeležila tudi celokupna vlada z ministrskimi predsednikom Pašićem na čelu. Tekom večerje so sledile napitnice, ki jih je otvoril predsednik narodne skupščine dr. Ribar, naglašujoč v svojem govoru potrebo kolektivnosti in prijateljskega obnavljanja med poslanci, ker se na ta način zelo omilijo razni spori. Pozdravil je vladno in posebno ministrskega predsednika Pašića, pozdravil pa je tudi zastopnike opozicije, ki so tekom parlamentarnih razprav o proračunu pokazali dosti volje za delo. Pozdravil pa je tudi zastopnike tiska, ki so po svoje pomagali, da je bil voljno rešen naš prvi proračun.

Min. predsednik Nikola Pašić, ki je bil zelo dobro razpoložen, je med splošnim smehom in ploskom čestital predsedniku narodne skupščine dr. Ribarju za njegovo lojalnost in taktost, s katero vodi kot predsednik posle narodne skupščine. Med bučnim smehom je izjavil, da se človeka spozna šele pri zabavi, in to mnogo bolje nego v parlamentu. Med ploskanjem je dejal, da je bila situacija zelo nevarna, a da je narodna skupščina lojalno in patriotsko rešila svojo nalogo.

Posl. Kristan (soc. dem.) je imel zelo duhovit govor. Kristan je sploh znan kot lojalni in vstrajni opozicijski poslanec. Med drugim je dejal, da od vlade do opozicije ni daleč, tako tudi od opozicije do vlade. Na tem sestanku pa je priložno težko stališče opozicije, ker so vsi opozicijski razpršeni po dvorani. Potrebna pa je v parlamentu borba, da se tako nazori izčisti.

Posl. Ljuba Jovanović je govoril o pomenu in važnosti vidovdanske ustave.

Predsednik demokratske stranke Ljuba Davidović je bil naravnost viharno pozdravljen, ko je začel govoriti, naglašujoč, da bodi Beograd toliko hrvatski in srbski kakor srbski, da bodi Zagreb toliko slovenski in srbski, kakor hrvatski in da bodi Ljubljana toliko hrvatska in srbska, kakor slovenska. Dalje je med splošnim odobravanjem omenjal načrt za potovanje narodnih poslancev na Krf, da se tam poklonijo manom junakov Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki so padli v boju za osvoboditev domovine. Ta predlog je ministrski predsednik Nikola Pašić z vsjo iskrenostjo odobravale ter pozval poslane vladnih skupin in opozicije, da potujejo na Krf v velikem številu in se poklonijo junakom, ki so padli za pravdo in svobodo.

Splošno je bil odobravan tudi govor poslanca Josipa Gostinčarja, ki je med drugim dejal: »Vsaka ptica ljubi svoje gnezdo. Naše gnezdo je naša država! Njegov govor je bil zelo patriotski in je z bogatimi vzbudil splošno pozornost. Naglašal je med drugim pred vsem potrebo dela za konsolidacijo države.

Očividno presenečen nad njeno drznostjo je bil tiran nekaj časa molče gledal. Ni vedel, kaj naj reče ali stori — kako naj najde najprimernejšega izraza svojih ogorčenosti. Končno je pahnil deklico, ne da bi črnil besedič, s silo od sebe in ji pljusnil v obraz vsebino prepolne čaše.

Mala ubožica se je dvignila, kakor se je pač mogla, in ne da bi ji upala le vzdihniti, se je zopet postavila kraj mize.

Kako pol minute je vladal v vsem krogu mučen molk, tako da bi bilo možno tačas slišati padec lista papirja ali peresa. Nenadoma pa je prekinil to gluho tišino tih, toda ostro zategnjen in škrtajoč glas, ki se je zdel, da prodira hkrati iz vseh kotov dvorane.

»Za-zakaj vresčiš?« se je kralj začel besno nad pritlikavcem.

Ta se je že precej iztreznil, pogledal je trinog ostro, toda hladnokrvno v oči in vzkliznil, ne da bi odvrnil kaj drugega:

»Jaz — jaz? Kako naj bi bil to storil?«

»Glas je prišel prej kone od zunaj,« je omenil eden izmed dvorjanov. »Mislim da je bila tam pri oknu papirja, ki si je brusila svoje kljun na kovinskih naličah svoje kletke.«

»Res je.« je odgovoril kralj, kakor da ga je odgovor pomiril. »Toda skoro bi bil pri svoji viteški časti prisegel, da je ta potapuh zaškrtael s svojimi zobmi.«

(Konec prih.)

Poslanec Jovan Cirković je govoril v imenu neodrešenih bratov od Soluna do Trsta.

Posl. Ivan Deržić, ki je znan v parlamentu kot kritik in strokovnjak v prometnih zadevah, je med bučnim smehom vzkliznil: »Ali naj govorim o svaščanju? in je nato v svojem govoru poudarjal slovo troimenega naroda.

Dalje je govoril minister Pucelj o potrebi medsebojnega sporazumevanja. Sestanek se je končal v splošno zadovoljnost.

Narodna skupščina.

VOLITEV ČLANOV DRŽAVNEGA SVETA.

— Beograd, 2. avgusta. (Izv.) Včerajšnja dopoldanska seja je bila namenjena raznim interpelacijam. Predsednik dr. Ivan Ribar je otvoril sejo šele ob 11. Trajala je samo eno uro. Na popoldanski seji, ki se je pričela ob 6. popoldne, so bile na dnevnem redu volitve 12 članov državnega sveta iz liste, ki jo je bil predložil ministrski predsednik Pašić. Kakor znano vsebuje lista 24 kandidatov, od katerih voli 12 narodna skupščina, 12 pa jih imenuje kralj iz liste, predlagane od narodne skupščine. Dalje so bile izvršene volitve enega člana glavne kontrole in volitve predsednika oz. dveh podpredsednikov državne volilne komisije.

Posl. Dušan Dukić (zemljorad.) je izjavil, da se zemljoradniška stranka ne udeležuje volitev, češ da je lista strankarsko prirojena.

Posl. dr. Deželić (Jug. klub) je v imenu klerikalcev protestiral proti temu, da lista državnih svetnikov ni sestavljena proporcno po plemenih.

Po teh izjavah je pričelo tajno glasovanje z listki. Pri volitvah člana glavne kontrole je bilo oddanih 159 glasov in sicer za Mihajla Protića (rad.) 134, za A. Simića 24, 11 glasovnic je bilo praznih.

Pri volitvah 12 članov državnega sveta je glasovalo 141 poslanec za nastopne kandidate:

Mihajlo Poličević, Volislav Vulo- vić, Mihajlo Rajčević, Zivolin Arangeljović, Aleksa Staničić, dr. Jovan Bogdanov, dr. Franko Potočnjak, Mihajlo Čerović, Ilija Jakuljević, Dimitrije Popović, Ibrahim Defterdarović in Ivan Škarja. Dalle je glasovala zbornica za 24 kandidatov državnega sveta, od katerih jih kralj imenuje 12. Glasovalo je 162 poslancev, od teh je bilo 17 glasovnic praznih. Dobili so Lazar Jankulović 145, dr. Dominik Mazzi 144, dr. Nikola Gjorgjević, pokrajinski namestnik 139, dr. Makso Rožić 144, Andrej Mušički 144, Mihajlo Radoljević 142, Dimitrije Karić 143, dr. Radoje Jovanović 120, dr. Sava Vukanović 145, dr. Stefan Sagadin 143, dr. Rudolf Sardi- lić 145 in dr. Tugomer Alapović 143. Dobili so pa dalje Milivoj Simić, Vladimir Vojnović, Vidoje Mišević, Milan Števanović, Svetozar Tomić, Jurij Pavlović, Dragoljub Obradović in Miroslav Ploj vsak po 145 glasov. Od teh kandidatov imenuje kralj 12.

Dalje je bil izvoljen Marko Glarić za predsednika državnega volilnega odbora, kot podpredsednika pa sta bila izvoljena Pero Marković in Janko Rajar. Seja je bila zaključena ob 7.

Politične vesti.

— Ali so zemljoradniški monarhisti ali republikanci? Na to vprašanje je danes še težko odgovoriti. Nekoliko jasnosti v tem vprašanju pa daje izjava bivšega člana zemljoradniškega kluba Popadića, ki jo je podal v seji parlamentarnega odbora za afero. Popadić je med drugim izjavil: »Takoj po volitvah v ustavotvorno skupščino smo se sestali zemljoradniški poslanci iz Šumadije v hiši predsednika našega kluba Avramovića. Na tem sestanku smo razpravljali o vprašanju, da-li se naj naš klub izreče za monarhijo ali republiko. Poslanec Moskovičević se je nagibal h komunistom. Teh stankov je bilo več. Vršili pa so se brez sodelovanja bosanskih in slovenskih poslancev, proti čemur so le-ti opetovano protestirali. Razmere v klubu so bile vedno bolj napete, predvsem zato, ker so bili poslanci slovenske Samostojne kmetijske stranke in Bosanci izraziti monarhisti. Spori so bili v klubu tudi radi pisave strankinega glasila pod vodstvom glavnega urednika Komadi- nića. Največja nesoglasja pa so nastala v klubu, ker je bil v zemljoradniški savez sprejet bolgarski ministrski predsednik Stambolijski, ki je nudil denar za podporo za naš seljaški pokret in na čegar inicijati- vo je tudi Komadinić poslal čestitke Stipa- nu Radiću. Posl. Miloradović je nekega dne obvestil Slovence o teh tajnih sestankih. Povedal jim je, da posl. Moskovičević vodi pogajanja z boljševiki in da nas Komadinić hoče spraviti v obliem Bolgarov. To je bil povod, da so poslanci slovenske Samostoj- ne kmetijske stranke izstopili iz kluba. Bosanci so nato zahtevali, naj se klub jasno izrazi, ali je za monarhijo ali za republiko. Bosanci so izjavili: Mi Bosanci smo željni naše dinastije Petra Karagjorgjevića, zato smo za monarhijo. Prišlo je do glasovanja in večina kluba se je izrekla za monarhijo. Od histega časa posle. Mihajl Avramović ni več prihajal v klub.«

— Afera Jadranske banke. Zagreb- škij »Jutarnji list« poroča o aferi Ja- dranske banke v Trstu to-le: »Iz zame- sljivega vira smo izvedeli, da se je naj- novejša afera Jadranske banke v Trstu dogodila na ta-le način: Preteklo nedel- jo so se mudili v Beogradu slovenski odposlanci iz Primorja. Nekj gospod iz te družbe je princel ministru dr. Žer- javu debel svečenj aktov in na stano- vanju dr. Žerjava so se vršile dva ve- čera zapored dolgotrajne konference. Dne 25. julija je dobitni gospod odpo- toval s ekspresnim vlakom s Trsta in

dne 29. julija se je izvršila blokada hiše Jadranske banke v Trstu. Ban- ka je obtožena, da je falsificirala na korist jugoslovenskega prebivalstva in jugoslovenskih zadrž v Trstu ter v Primorju knjige in račune za slučaj za- mene kronskih bankovcev v italijanske, in sicer v znesku okrog 22 milijonov lir. Banka je bila na podlagi te ovadbe zatvorjena. Vsa stvar je predmet živah- nih diskusij v parlamentu ter se sedaj vsled popolne nepoučenosti o tej stvari pojavljajo razni komentarji, iz katerih se vidi živ interes za to afero. Naše ob- lasti same so že zahtevale izbrpna po- jasnila o tej aferi.«

— Jugoslovenska narodna obrana v republiki Uruguay ima dve podružnici in sicer eno v Montevideo pod imenom »Trste in drugo v Carmelo pod imenom »Gorica. Kakor znano, kandidira za predsednika re- publike sin dalmatinskega izseljenca dr. Artur Lukšić.

— Revolucija v Siriji. »Popolo d'Ita- lia« poroča iz Kalra, da se revolucionarno gibanje v Siriji vedno bolj širi. Ustaši so premagali francoske čete in uničili tri fran- coske tanke.

— Mednarodni kongres za moralno vzgojo. V avli ženevskega vseučilišča se je otvoril tretji mednarodni kongres za mo- ralno vzgojo. Otvoritvene svečanosti se je udeležilo nad 400 kongresistov. V imenu žvicanstve vlade je pozdravil kongres dr- žavni svetnik Mussard, v imenu Anglie Sir Frederic Polloc itd. Za predsednika kongresa je bil izvoljen Adolphe Ferrieres. Prvi le poročal profesor Foerster o vred- notah zgodovine pri moralni in socialni vzgoji. Debatna prvega dne se je vršila v znamenju boja med pozitivističnim in me- tafilizičnim svetovnim naziranjem.

Kultura.

— »Bosna i Hercegovina«. Sara- jevska sekcija Udruženja jugosloven- skih inženjera i arhitekta v Sarajevu je izdala povodom svojega tretjega kongresa v Sarajevu obširno in izbrpno informacijsko publikacijo pod naslo- vom »Bosna i Hercegovina«. Knjiga prinaša izpod peresa prvih strokovnja- kov izbrpne članke o zgodovinskih, zemljepisnih, etnografskih, geoloških, bro- in hidrografskih, klimatskih, pro- metnih in narod-gospodarskih prilikah teh dveh dežel. S posebno točnostjo sta izdelana članka o turistiki in balneo- logiji. Knjiga je izšla v tisku zemaljs- ke štamparije v Sarajevu in se dobiva do- selej le v Tourist-Office, Ljubljana, po ceni 25 Din. za izvod. Knjigo je to- plo priporočati zaradi stvari same, kakor tudi z bzirom na to, da bo dala inicijativno za slična dela o drugih po- krajinah naše države.

— Razstava umetniškega kluba »Gro- har« v Mariboru. Razstavni odbor pokrajins- ke razstave v Mariboru je končnoveljavno sklenil, da se obrtni razstavi pridruži kot samostojni oddelek tudi razstava slik umet- niškega kluba »Grohar«. Klub razstavi, pod okriljem obrtne razstave nad 100 slik.

— Profesor Einstein pride v Jugosla- vijo. Kakor poročajo iz Beograda, dospe- te dni v Beograd znani profesor Einstein, ki bo imel vrsto predavanj o svoji teoriji.

— Skupština Matice Hrvatske. Na osno- vu paragr. 12. društvenih pravila sazivam glavnu godišnju skupštinu Matice Hrvatske za dan 15. kolovoza o. g. u 9 sati dopodne. Skupština će se održati u velikoj dvorani Glazbenoga zavoda s ovim dnevnim re- dom: 1. Pozdrav predsjednika. 2. Izveštaj tajnika. 3. Izveštaj blaginajnika in revizora. 4. Izbor odbornika. 5. Promjena pravila. 6. Predložci članova. 7. Eventualija.

— Predavanje o Slovanski literaturi in slovanski jeziki na univerzi v Barceloni. Za to predavanje je avtoriziran prof. Rudolf Slaby, ki je bil pred vojno profesor slo- vanske filologije na trgovski akademiji v Pragi. V Barceloni ima šolo za godbo in za moderne jezike.

— V arhivu ruske državne cenzure so našli poleg Puškinovih dnevnikov in pesni- tev tudi do sedaj še nepoznan Turgenje- vo komedijo in nekaj odlomkov Dostoev- skega.

— Smrt voditelja ruskega komunistič- nega futurizma. Moskovsko časopisje po- roča, da je umrl 28. julija voditelj komunistič- nih futuristov Velemir Hlebnikov, star 36 let. Napisal je 15 knjig o futuristični umet- nosti. Preživel nekaj časa v Perziji kot der- viš. Pokopali so ga v gozdu pod smreko. Na njegov grob pa so postavili kamen z napisom: Predsednik zemeljskega plan- eta Velemir Hlebnikov. Novgorodski kmetje so izkazali ob njegovem pogrebu izredno časti »predsedniku zemeljskega planeta«. O vsem tem poroča sovjetsko časopisje ze- lo resno.

— Češka pisateljica Božena Viková- Kuncetická je praznovala te dni svojo šest- desetletnico. V svojih romanih in novelah opisuje večnoma položaj ženske v moder- nem družbenem življenju.

— Mednarodna organizacija duševnega dela. 1. t. m. se je sešel s strani sveta Zve- ze narodov za vprašanje mednarodne orga- nizacije duševnega dela imenovani komite, v katerem so med drugimi učenci svetov- nega slovesa G. Murray (Oxford), Bergson (Paris), de Castro (Rio de Janeiro), Ban- jerea (Kalkutta), Hale (Chicago), Einstein (Berlin) in še drugi. Komite se bo bavil tudi s projektom kulturnega sodelovanja narodov, ki ga je izdelal Avstrijec F. Matsch. Ta načrt se predloži zborovanju Zveze narodov začetkom septembra.

VELIKA ŽELJEZNIKA NESREČA ROMARSKIH VLAČOV.

Asch, 1. avgusta. (Havas.) Dva vla- ka, ki sta bila natrpana romarjev za Lurd, sta na postaji Villefontal trčila drug ob drugega. Bilo je 40 romarjev mrtvih in okoli 50 težko ranjenih.

I. Jugoslovenski vsesokol- ski zlet v Ljubljani.

Bratje dijaki!

V četrtek dne 3. avgusta ob sed- mih zvečer bratski pozdravni sestanek na slavnostnem prostoru pod Tivolijem (poleg velesajma). Nago- vori, godba, petje, pogoščenje.

Zdravo!

DAN VOJSKE IN DIJAŠTVA.

A. dijaštvo:

dne 1. avgusta prihod in nastanitev dijakov;

dne 2. do 5. avgusta vsak dan dopoldne in popoldne izkušnje;

dne 3. avgusta zbor dijaštva na slavnostnem prostoru in pozdravni večer dijaštva;

dne 6. avgusta ob 15. uri popoldne po- povorka dijaštva od Mestnega doma na telovadišče.

Ob 16. uri javna telovadba: 1. rajalni nastop vseh učencev in učenk; 2. proste vaje učencev nižlega oddelka; 3. vaje z zastavicami učencev nižlega oddelka; 4. proste vaje učencev višjega oddelka; 5. proste vaje učencev višjega oddelka; 6. orodna telovadba in igre učencev.

B. Voljaki:

dne 6. avgusta: ob 6. uri tekma vola- štva; ob 8. uri izkušnje volaštva; ob 15. uri povorka volaštva od Mestnega doma na telovadišče; ob 16. uri javna telovadba: proste vaje voljakov s puško.

Po telovadbi zbor vojske v Tivoliju na slavnostnem prostoru (na letnem telovadi- šču Sokol'skega društva Ljubljana.)

— Pozdravni večer dijaštva. 3. av- gusta ob 8. zvečer se vrši pozdravni ve- čer dijaštva, spremljevalcem in staršem na slavnostnem prostoru v dvorodu Tivolij poleg velesajma. Ker se namera- vani koncert dne 4. t. m. na vrtu Kazine zaradi tehniških ovir ne more vršiti, se združita oba pozdravna večera na 3. avgust. Na veporedu je koncert godbe dravske divizije in pevski koncert Ljubljanskega Zvona ter telovadba. Bratska društva in prijatelje dijaštva vabimo, da v čim večjem številu pose- tijo večer, ki bo nudil vsem lep umetni- škij užitek in prijetno zabavo. Za okrepčila bo v polni meri preskrblje- no. Zdravo!

— Sokolstva Ljubljane in okolice. V nedeljo dne 6. avgusta je dan vojaštva in dijaštva. Pozivamo vas, da se pridru- žite v kar največjem številu. Sokoli v kroju se zbiramo ob pol 15. uri pred Mestnim domom, od koder odkorakamo skupno z vojaštvom in dijaki na telovadni prostor vsesokolskega zleta. Pridite polno- številno. Zdravo. — Staršinstvo.

— VII. vsesokolski zlet v Pragi leta 1920 v Kino Tivoli. Opozarjamo naše občinstvo, predvsem brate Sokole in sestre Sokolice, zlasti dijaštvo, da se izjavi v Kino Tivoli od 8. do 6. t. m. film VII. vsesokolskega zleta v Pragi. Film je krasno delo, vsled česar ga pri- poročamo vsem Sokolstvu.

— Občinstvo. Občinstvo opozarja- mo, da so kot dohod za pešce na zletno telovadišče določene sledeče ceste: Do- vorna pot, za kurilnico južne železnice, potem pot na levo med obema pokopali- ščema. Dalje pot za pokopališčem, ki je najmanj prašna, in Martinova c., s ka- tere je preko Dovozne ceste in na novo nasute Poljske poti dostop k obema vzhodnim vhodoma. Na zadnjo opo- zarjamo predvsem članstvo in telovad- ke, ker imajo tu najboljši vstop na člansko tribuno, oziroma v ženske obla- čilnice.

— Vozovi in avtomobili vozijo brez izjeme vsi po Linhartovi cesti, in sicer v smeri proti telovadišču samo po levi strani, od telovadišča v mesto samo po desni strani. Postajanje in čakanje pred vhodom telovadišča ni dovoljeno, tem- več je za čakališče določen prostor pred novim pokopališčem oziroma na cesti, ki vodi v tej smeri. Vozovom in av- tomobilom ni dovoljeno voziti na telova- dišče.

— Prepoved kajenja na telovadi- šču. Občinstvo opozarjamo ponovno, da je kajenje na telovadišču pod poli- cijsko kaznijo nastrožje prepovedano. Kajenje je prepovedano na cellem prostoru telovadišča, torej tudi na slavnostni cesti itd. Občinstvo prosimo, da se tega strogo drži, da se onemogoči nevarnost ognja.

— Vstopnice k vsesokolskim pri- reditvam za zletne in predzletne dni se dobe v predprodaji v pisarni Sokolake- ga Saveza, Narodni dom, in pri podruž- nicah Kreditne banke v Kranju, Celju in Mariboru. Pozivljamo vse one, ki si nameravajo kupiti vstopnice, da to čim prej stori, ker se vstopnice zelo hitro razprodajajo in se bodo pozneje težko dobile. Omenjamo samo, da so bile v Zagrebu v par dneh razprodane vse vstopnice, ki smo jih poslali Prvi hr- vatski študentski in razprodajo.

— Seja zletnega finančnega odse- ka se vrši v petek ob 7. zvečer v pro- storih finančnega odseka v Narodnem domu.

— Izkaznice za najemnike paviljo- nov in njih uslužbovce za prost vstop na zletišče so dobilo v zletni pisarni v Narodnem domu. Obenem se najemnike opozarja, da je dovoz materijala (vino, pivo, jestvine) z vozovi do paviljonov dovoljen samo do 6. jutraj ter od 12. do 1. ure popoldne. Po 6. odnosno 1. uri ne sme nihče s vnosom na slavnostno so- sto.

sto. — Cone pijačam in jestvinam mo- rajo biti vidno nabite v vsakem paviljo- nu. Društva opozarjamo, da si pravo- časno nabavijo naraščajse legitimacije za prost vstop k vsem prireditvam na zletišču; legitimacije so naročajo v zlet- ni pisarni v Narodnem domu. Vstop članstva in vojaštva na zletišče z let- nim znakom na člansko tribuno je do- voljen le pri severnem in jugovzhodnem vходу.

— Pozor na zletne znake! Dupli- kati se ne bodo izdajali.

— Prehranjevalni odsek I. Jugoslo- venskega vsesokolskega zleta v Ljub- ljani 1922. bo imel širšo sejo dne 8. av- gusta 1922 v restavraciji Narodnega do- ma ob 20. uri. K tej seji vabimo člane odseka in vse one, ki hočejo sodelovati pri razdelitvi prehrane telovadcem in netelovadcem v zletnih dneh. Zdravo!

Gospodarstvo.

—g Gradbeni razstava v Mariboru. Svojičas v našem listu izražena želja glede gradbene razstave v Mariboru, se bo ure- sničila. V razstavnem odboru »Pokrajinske obrtne razstave« se je v ponedeljek večer sklenilo razstavo združiti tudi s posebnim oddelkom načrtov in modelov za gradbo stanovanj. K razstavi se dopuste tudi ino- zemski interesi, katerih se je že dozdaj priglasiilo nad deset. Dolžnost vseh naših stavbnih podjetij je, da se te razstave ude- leže v čim največjem številu, ker se jim nudi prilika, pokazati tudi inozemstvu, da i mi v moderni arhitekturi ne ostajamo za napredkom. Zlasti bi bilo želeli, da se raz- stave udeležijo ljubljanski in zagrebški po- djetja, ker se tu razmeroma največ gradi. Prijava treba takoj vpsolati naravnost na naslov: Razstavni odbor pokrajinske obrtne razstave v Mariboru. V slučaju večjega šte- vila prilav tudi iz naših krajev, se za to razstavo določi posebno ugodni prostor na- sproti glavnemu kolodvoru. Razstava ima namen pospešiti gradbeno akcijo tudi v dru- gih naših mestih. Obenem se je vršila tudi anketa Gradbene akcije Maribor.

—g Carinski pregled paketov, v katerih se sumi, da je v njih vtihoaplen saharin. Generalna direkcija posrednih davkov je dognala, da pošiljajo nekatere stranke v poštne pakete vtihoaplen saharin, pa še celo v večjih množinah. Razposiljanje saha- rina po pošti pa je po § 26. točka 1. poštna- ga reda prepovedana. Paketi, o katerih se sumi, da je v njih saharin, se v poštinih pro- storih odpro in pregledajo v prisotnosti po- štilarstva, oziroma naslovnika in finančnega ali carinskega organa.

—g Jugoslavija poskuša žito iz Kansar- sa. F. D. Farrell, ravnatelj poljedelskega po- skuševališča države Kansas je dobil prošnjo g. Mirka Korica, ravnatelja poljedelskega poskuševališča v Križevcih (Jugoslavija), naj mu pošlje zalogo raznih vrst žita, ki raste v Kansaskem poskuševališču. Jugosla- vanska poskuševalnica preizkuša razne vrste žita in je nabrala vzorce pšenice iz raznih delov Jugoslavije in iz raznih evro- pejskih držav. Kansasko poskuševališče je poslalo razne vzorce pšenice, ovsa, koruze in ječmena, da se poskusi, kako bi obrodili v Jugoslaviji. Poslali so jugoslovanski po- stalji tudi izteke svojih publikacij. »Zaljubl- nismo v preteklosti imeli nekaj direktnih zvez s poljedelskimi poskuševališči v Zdu- ženih državah«, je rekel v svojem pismu ju- goslovanski poljedelski strokovnjak. »Mi znamo o uspehu vašega dela le iz druge roke, večnoma potom nemških časopisov. Mi bi bili jako veseli, ako bi mogli ustvariti direktne zveze z vami.«

—g Madžarski industrijaletci so zvišali mezdo svojemu delavstvu. Nemški listi po- ročajo iz Budimpešte, da so v poslednem času madžarski industrijaletci zvišali delav- stvu mezdo za 25 do 100 odstotkov.

—g Odobrena ustanovitve tovarne. Mi- nistrstvo trgovine in industrije je odobrilo ustanovitev tovarne za električne žarnice z imenom »Volta« v Ljubljani. Glavnica znaša 1 in pol milijona dinarjev.

Julijska krajina.

— Lep duhovnik. V Kanfanaru v Istri imajo duhovnika, ki se piše Andretich. Mož hrvatske krvi, pa italijansko-fašistovskega mišljenja! Zelo rad trdi po Kanfanaru, da se čisto nič ne mara vkuhati v politiko, da on stoji izven vseh strank in da propove- duje samo mir in spravo. Ko je šlo za ob- činske volitve, pa se je pri maši po evan- geliju obrnil proti ljudstvu in začel razlagati, da kdor ustvarja posebne stranke, ta ustvar- ja sovraštvo in svojo dušo obtežuje z ve- likimi grehi. Vsi naj volijo italijanske kan- didate. Ljudje so nekaj časa poslušali, potem pa so odšli v volilno dvorano, kjer so gla- sovali za svojo narodno listo. Komisija je delala težkoče in odbijala hrvatske glasove. Fašisti so lahko glasovali po dvakrat in tudi častiti svečenik Andretich je prišel in gla- soval dvakrat za fašistovsko listo. Tako so razmere v Istri dandanašnji!

— K vprašanju jugoslovenskega šolstva v Istri. Poslanec dr. Stanger je interpeliral pristolna ministrstva glede poduka italijan- ščine na jugoslovenskih šolah. Podučujočo osebo, ki nimalo potrebne sposobnosti, ki ne poznajo jezika učencev in ki so pristali fa- šistovske in nacionalne stranke ter tako vzmerniralo prebivalstvo, namesto da bi je pomirjevali. Poslanec je zahteval sposobne učitelje in primerno urejen poduk italijan- ščine. Ministrstvo je odgovorilo, da je vse v redu in da se otroci še lažje in hitreje nauče italijanski, ako učitelji ne zna hrva- ščine. Vsi ti italijanski učitelji se po ministr- skem mnenju naravnost žrtvujejo pri podu- ku kljub številnim mukam in so izbrani bo- levniki za pobratimstvo z Inorodci. Tako jih šili ministrstvo v Rimu, kateremu je pri- sru raznarodovanje našega istrskega ljud- stva. Nauki italijanskih pedagogov ne velja- jo za iskro šole.

Trg. naobražena gospodična
izvedena v vseh pisarniških poslih, želi premeniti službo. Pripravljena je prevzeti tudi mesto poslovođkinje v kakšni trgovini. Pismene ponudbe pod "Trgovsko naobražena 5950" na upravo Slovenskega Naroda. 5950

Sprejme se spreten trgovski **pomočnik**
manufakturiist za večjo trgovino na dežel. Prednost imajo izlošeni aranžerji. Stanovanje in cela oskrba v hiši. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod št. 100/5944. 5944

Učen tovaršica (le) pri učenju
angleščine po orig. nemško-angleških Toussaint-Laungenscheidtovih pisnih. Poprej pa bilo treba na kratko dobro predložiti slovensko slovnico. Ponudbe pod "Vztrajnost 5945" na upravo Slovenskega Naroda. 5945

Mlad trgovec
z inozemsko izobrazbo, z modernimi ameriški idejami, želi stopiti v situacijo pri kakšni eksportni trgovini v tujo, pri banki ali kaj silnega. Popolnoma vešč slovensko-hrvaškega (cirilice), angleškega, italijanskega in španskega ter ponekaj nemškega jezika. 5932

Svarilo.
S tem izjavljam, da nisem plačnik za dolgove ki bi jih naredil za moj Jakob Sagaj od sedaj stanujoč v Mali vasi pri Ježici.
Mala vas, 1. avgusta 1922.
Marija Lah
Mala vas pri Ježici.

Primarij
dr. Stojc
ne ordinira do konca avgusta t. l.

Gostilničarji pozor!
Priporočamo svojo veliko zalogo raznovrstnih vin iz tukajšnjih gorc Bizelsko, Sromlje, Pileče in sicer ruđeča vina od K 22— naprej, dobra bela vina od 24— K naprej. Zbrana fina sladka vina rizling K 30—32—. Točna in solidna potreba in tudi sodi na razpolago. "Globus", trg. dr. za eksport in import z o. z. Brežice. 5833

Inserirajte v
Slov. Narodu!

Izjava.

Podpisani izjavljam, da sem pooblastil kot glavni plačnik svojega posestva, na kojem gradim v družbi svojih dveh sorodnikov Alojzija recte Slavkova in Franceta Planinška ne pa Alojzija, Franceta in Slavkova Planinška kakor je to objavljeno v ljubljanskih dnevnikih, gospoda **Joško Severja** lastnika Informacijske pisarne v Ljubljani, da isti mene v vsakem oziru osobito pa kar se tiče omenjene stavbe zastopa.

Vsem cenj. dobaviteljem gradbenega materiala pa sporočam, da nima niti Alojz recte Slavko niti Franc Planinšek pravice za zgorajšno stavbo ničesar več naročevati za kar nimata š čim jamčiti, ker vsa dela z današnjim dnevom začasno prenehajo.

V Ljml, dne 1. avgusta 1922. 5938

Tapetniški vajenec
se sprejme pri tapetniku Pavleta Ve gova ul. 10. 5943

Rdečo ali inkarnatno deteljo
je dobliti pri **Sever & Komp.**, Ljubljana, Wolfova ulica 12. 5739

Učenka
z dobrimi spričevali se takoj sprejme v trgovini R. Stermecki Celje. 5946

Nad 200 komadov suhih brezovih **drogov**
za kolarsko delo se proda. Naslov pove upravo Slov. Naroda. 5953

Sprejme se učenec
s primerno šolsko izobrazbo iz boljše hiše v trgovino z mešanim blagom; hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe je poslati na trdiko Josip Škeri, Sevnica ob Savi. 5927

Pianino in harmonij
se prodajata po ugodni ceni. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5923

Gospodična išče sobo
s hrano. Gre event. kot sostanovalka. Ponudbe pod "Soba" 5916 na upravo Slov. Naroda. 5916

Soba
s posebnim vhom, meblirana, se odda samo gospodu, kateri bi dal najemino za eno leto naprej. Ponudbe pod "Eno leto 5929" na upravo Slov. Nar. 5929

Sprejemem takoj
na hrano in stanovanje bolj priproste gospoda. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 5925

Otroška posteljica
pietena, se proda v Rožni ulici 9, III. Cena 600 kron. 5956

Išče se
za nakup z ali brez zemljišča 10 ali več t. g. gosda srodnje rasti (telegrafski drog) po možnosti blizu prometne ceste. Ponudbe naj se pošljejo na uprav. Slov. Naroda pod "Nakup/5951". 5951

Soba
meblirana za 4 boljše delavce z Dunaja se išče za 2 meseca proti dobremu plačilu. Kosta Novakovič i drug. Ljubljana, Miklošičeva c. 13. 5949

Prav dobro izurjena natakarka
obenem šivilja, išče službo. Dopisi na pošto ležeče Sv. Križ 223 pri Kostanjevici, Dolenjsko. 5948

Išče se korespondentinja
z večletno trgovsko ali odvokatorsko prakso, dobra strojepiska, samostojna moč, če mogoče z znanjem francoščine, proti dobri plači in eventualno vso oskrbo v hiši. Ponudbe na lvo Cater, Isona industrija, Celje-Bežigrad. 5947

Proda se
dobro idoča pekarna in hiša. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 5921

Proda se
stroj za meso, za električni ali ročni pogon. Poizve se Adolf Žabjek, mesar Poljanska cesta 55. 5924

Kupim
otroški voziček in otroško postelico. Ponudbe z navedbo cene na: Rožanc, Glince 220 p. Vič. 5920

Sokolski kroj
dobro ohranjen, za manjšo osebo, se proda za K 1.800—. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 5919

Odvetniški koncipijent
se išče za neko juristično delo za 15 dni na delo. Ponudbe pod "Juristično delo" 5912 na upr. Slov. Naroda. 5912

2 psa
volčje pasme, po 6 mesecev stara, na prodaj. Zelena jama 104. 5917

Konja
proda Kolinska tovarna v Ljubljani. Rijavec (pram), 166 cm visok, 8 let star. 5915

Krasno ležeča
stavbena parcela, solčna lega, najboljši čisti zrak, suho zemljišče, pripravno za hišo, vrt, tudi za poljedelstvo v najlepšem delu mesta, se takoj proda. 5918

Pozor, gostilničarji!
Nakup sem večjo množino prav dobrega izbranega štajerskega vina, mozlerja, burgundca itd. ter se priporočam cenjenim gostilničarjem, posebno onim, kateri bodo točili na telovadišču vsesokolskega zleta. Cene primerne. Na zahtevo vzorci.

Franc Romle,
Ljubljana, Slomškova ul. 4. 5914

Pavlin Vinko
trgovec
Berta Bauerheim
poročena
Trbovlje Hrastnik
Brez posebnega obvestila.

Pepi Brok
strojar
Fani Rupert
bančna uradnica
zavčena
Št. Jernej Prekopa Ljubljana
28. julija 1922.

Obnovite naročnino!

Slike z naše rivijere.

Spisal Ivan Podrižal.

Cena 3 Din.

Dobiva se v "Narodni knjigarni" in drugod.

PAPIRNE SPONKE
Trgovci, industrijale, pisarne
"TIGER"
zahtevajte v papirnih trgovinah samo izdelke domače trdke
TIGER d. z o. z. LJUBLJANA

Razno perilo
za dame, gospode in dečo priporoča trdka
A. & E. Shaberné Ljubljana
Mestni trg 10

Spreten natakark

jedilnoša in natakarka se sprejmeta. Vprašati v restavraciji Slon. 5940

Na domačo hrano
se sprejmejo trije gospodje. — Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5942

Izurjena strojepiska
išče zaposlenja za popoldanske ure v kakšni pisarni. Ponudbe pod "Strojepiska 5939" na upravo Slov. Naroda. 5939

Proda se zemljišče
v Dravljah v obsegu 45.000 m² s 150 m dolgo dolvačnico in kmetico, zelo pripravnno za industrijsko podjetje. Obvezne ponudbe je poslati do 15. avgusta na poštini predal 166 Ljubljana. 5922

Išče se gospodinja
h gospodu za vsa domača dela. Ponudbe pod "P. Z. 5937" na upravo Slovenskega Naroda. 5937

Pristni naravni

Malinčev sok
Prodaja
Lekarna G. Piccoli
Ljubljana

Tovarniško podjetje
se proda. Ponudbe pod "Ugodno 5934" na uprav. Slov. Naroda. 5934

Korespondent ali korespondentinja
stenotipist — samo z večjo prakso — vešč slovenskega ter nemškega jezika v govoru in pisavi ter izvežban v knjigovodstvu, se išče za takojšnji nastop. Ponudbe na poštini predal 70, Ljubljana, 5952

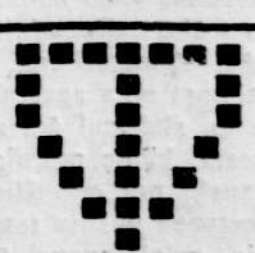
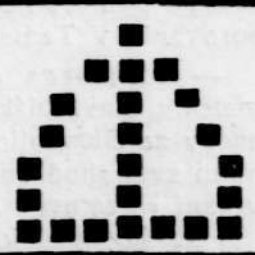
Stavbišče za vilo
se proda. Ponudbe pod "Kanal/5935" na uprav. Slov. Naroda. 5935

Slovensko gospodično
dostojno in pošteno, išče nemški graščak, da bi se potom konverziranja naučil slovensčine. Ponudbe pod "Slovenščina 5941" na upravo Slov. Nar. 5941

Trstje (Štukature za stroje izdelujem z naj modernimi stroji in iz najboljšega materiala ter dobavljam v vsaki množini po najnižji ceni.)
Jos. R. Puh,
Ljubljana, Gradaška ulica 22.
TELEFON ŠT. 513. 3259

Knjigovodja
samostojen in z dobrimi referencami se takoj sprejme pri trdki R. Stermecki, Celje. V ponudbi je navesti natanko sedanje službovanje in zahtevo plače.

Steznike (moderce)
po životni meri priporoča
ANA MUTTER, Dunajska c. 6/II
polec lekarna Piccoli. 2130

Mlad, inteligenten gospod
23 let star, z znanjem slovenskega, nemškega, srbohrvaškega jezika ter knjigovodstva, išče mesta pisarniškega praktikanca, občasno ali kako drugo mesto. Ponudbe pod "Zanesljiv 5881" na upravo Slov. Naroda. 5881

G. F. Juršek
upravitelj glasovirjev v Ljubljani
Wolfova 12.

zvršujem ugaševanja ter popravila glasovirjev in harmonijev specialno strokovno, točno in ceno.

Domača Industrija.
Moderno urejena majhna nova tovarna raznih igrač in galanterijskih izdelkov, ki poseduje svojo varstveno znamko, domači in nemški patent, išče kapitalista ali trgovca kompaniona z 200.000 do 300.000 Din. Ponudbe pod "Najboljša bodočnost 5894" na upravo Slovenskega Naroda. 5894

Kontoristinja
z daljšo prakso, vešč popolnoma slovensčine in nemščine, deloma srbohrvaščine in vseh kontoarnih del, zanesljiva, poštena in dobra moč, želi premeniti službo. Ponudbe na uprav. Slovenskega Naroda pod "Poštena/5891" 5891

Psi foxterrierji
tudi dobri čuvaji, se po ceni prodajo v hotelu "Tivoli". 5896

4.000 KRON NAGRADE
kdor mi preskbi v najem dobro idočo gostilno za takoj ali pozneje, bodisi v Mariboru, Celju ali Ljubljani, ev. tudi v kakem večjem prometnem kraju. Ponudbe na upravo lista pod "Gostilna 3834" 3834

Proda se lepa hiša
v Celju sredi mesta, 2 nadstropna, z lepim vrtom, cena ugodna, posredovalcev se ne potrebuje. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 5858

Hiša
z 9 sobami, gostilno in opravu, nekaj zemlje, hlev in skedenj se proda ali zamenja s posestvom. Cena K 600.000. Dopisi pod šifro "Na Dolenjskem" na an. družbo Aloma Company z o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3. 5811

Prodajalka
z dobrimi spričevali želi mesta v trgovini, najraje na deželo. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 5907

Več tesarjev
sprejme Josip Kregar, tes. mojster, Ljubljana, Cesta na Kodeljevo. Plača po dogovoru. 5933

Narodna knjigarna
v Ljubljani
Prešernova ulica šte. 7.
priporoča

kancelijski, konceptni, pisemski, ovitni inbarvani papir,
Razne s pisemskim papirjem.

Zrgovske knjige
v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zaloga šolskih zvezkov.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Blagajničarka
želi premeniti mesto. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod "K. J/5-64" na uprav. Slov. Naroda. 5864

Korespondenca.
Dve mladi, živahni, črnolasi vdovi želiti korespondence z dvema inteligentnima gospodoma. Dopisi pod "Zabava", pošto ležeče, Ljubljana. 5861

Pult in stelaža
za specerijo, dobro ohranjena, takoj na prodaj. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5901

Redka priložnost!
Za vsesokolski zlet rabim denar, zato prodam usnjato suknjo za avtomobiliste in 2 moški in eno žensko kolo. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 5903

! Zastavice !
izdeluje in priporoča
M. TIČAR, :: Ljubljana.

Kočijaž
zanesljiv in priden 40 let star, sedaj v graščini, želi službo. Cenjene ponudbe pod "Priden/5908" na uprav. Slovenskega Naroda. 5908

Kupi se
poni za ježo. Istotam se kupi omara za knjige. Cenjene ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod "Poni/5906". 5906

F. Debeljak
(preje A. Rasberger), Ljubljana, Sodna ulica 5, prodaja zaupljivim kupcem na obroke gramofone, plošče, zvočnice igle, peresa in vse gramofonske dele.

Trstje za strope
izdeluje in prodaja na debelo in drobno po najnižjih cenah. Pri večjih množinah znaten popust. — **ANTON STAINER,** Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo. 2128

OLJE
amerikansko, strojno, cilindrsko in tovarno mast trdke
Standard Oil Company of New York
ima vedno v zalogi **A. Lampret**, Ljubljana, Krekov trg. 5590

ABADIE
cigaretni
LIPA-MILL
konfekcijski papir
glavna zaloga **A. Lampret** Ljubljana, Krekov trg 10. 5589

KOLESA
avtomobili, deli in oprema, pnevmatika

najceneje na drobno na debelo
J. GOREC
Ljubljana, Gospodarska c. 14, Garaza. Delavnica

Stanovanje
z dvema sobama, kuhinjo in pritlikami se išče v novi hiši. Tudi bližnja okolica Ljubljane ni izključena. V poštev pridejo tudi meblirana stanovanja. Ponudbe pod "Zračno stanovanje 5910" na upravo Slov. Naroda. 5910

Vsi producenti bodo obiskali na
Dunajskem mednarodnem semnju

(Wiener Internationale Messe)

od 10. — 18. septembra 1922

oddelek za sirovine in poluizdelke

Vsa poljska dela **Dunajski sejem** (Wiener Messe A. G., Wien VI., Messeplatz) in častno zastopstvo v Ljubljani: Avstrijsko zastopstvo, Turjaški trg 4